53 ปีกรมวิชาการเกษตร

จดหมายข่าว

พลิใบ

ก้าวใหม่การวิจัยและพัฒนาการเกษตร

2 **ขอคุยด้วยคน**
- อ้อย กวก. นครสวรรค์ 2

6 **ฉีกซอง**
- มันสำปะหลังไปจีนที่ไม่เหมือนเดิม

12 **รายงาน**
- ถั่วเหลืองฝักสดพันธุ์ กวก. เชียงใหม่ 8

16 **จากโต๊ะบอกอ**
- รับเทรนด์ "ลดโลกร้อน" กรมวิชาการเกษตร นำร่อง หน่วยรับรองคาร์บอนเครดิตภาคเกษตร

DOA TOGETHER
Hearing for Changing, Acting for Moving forward

สแกนเพื่ออ่านออนไลน์

ปีที่ 28 ฉบับที่ 5 ประจำเดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2569 ISSN 1513-0010

ขอคุยด้วยคน

นัฐภัทร์ คำหล้า

อ้อย

กวก. นครสวรรค์ 2

ผลิใบ 2 | ฉบับที่ 5 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2569

อุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลเป็นอุตสาหกรรมที่สร้างรายได้ให้กับประเทศไทยมากกว่าหนึ่งแสนล้านบาทต่อปี อย่างไรก็ตาม ในช่วงหลายปีที่ผ่านมาการผลิตอ้อยของไทยต้องเผชิญกับความท้าทายหลายประการ ทั้งสภาพภูมิอากาศที่แปรปรวน ภัยแล้งที่รุนแรงขึ้น ตลอดจนต้นทุนการผลิตที่เพิ่มสูงขึ้น อีกทั้งพื้นที่ปลูกอ้อยบางส่วนมีแนวโน้มลดลง เนื่องจากเกษตรกรหันไปปลูกพืชเศรษฐกิจชนิดอื่นที่ให้ผลตอบแทนดีกว่า ทำให้การขยายพื้นที่ปลูกอ้อยทำได้ค่อนข้างจำกัด ดังนั้น แนวทางสำคัญที่จะช่วยเพิ่มศักยภาพการผลิตอ้อยของประเทศ คือ การพัฒนาพันธุ์อ้อยที่ให้ผลผลิตสูง มีความหวานดี และสามารถปรับตัวได้ดีต่อสภาพแวดล้อมที่หลากหลาย

ปัจจุบัน เกษตรกรนิยมปลูกอ้อยพันธุ์ กวก. ขอนแก่น 3 เนื่องจากให้ผลผลิตสูงและมีคุณภาพดี อย่างไรก็ตาม การปลูกอ้อยพันธุ์เดียวในพื้นที่กว้างเป็นเวลานาน อาจเพิ่มความเสี่ยงต่อการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช อีกทั้งพื้นที่ปลูกอ้อยในแต่ละภูมิภาคยังมีความแตกต่างกัน ทั้งด้านชนิดของดิน ปริมาณน้ำฝน และสภาพภูมิอากาศ จึงจำเป็นต้องมีพันธุ์อ้อยใหม่ที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ที่หลากหลาย ศูนย์วิจัยพืชไร่นครสวรรค์ สถาบันวิจัยพืชไร่และพืชทดแทนพลังงาน กรมวิชาการเกษตร จึงได้ดำเนินการปรับปรุงพันธุ์อ้อย เพื่อพัฒนาพันธุ์ใหม่ที่ให้ผลผลิตสูง มีคุณภาพดี สามารถปรับตัวได้ในสภาพแวดล้อมของแต่ละพื้นที่

การปรับปรุงพันธุ์

ดำเนินการปลูกอ้อยพันธุ์พ่อแม่ที่คัดเลือก และจับคู่ไว้ เมื่อปลายปี 2555 เพื่อให้พร้อมออกดอก จากนั้นในปี 2556 ทำการตอนต้นพันธุ์พ่อแม่ เพื่อให้เกิดราก จนกระทั่งต้นพันธุ์พ่อแม่ มีดอกบานประมาณร้อยละ 20 ตัดต้นพันธุ์พ่อแม่พร้อมตุ้มตอน ย้ายไปยังในโรงเรือนเพื่อผสมพันธุ์ ทำการกำจัดละอองเกสรตัวผู้ (Emasculation) ของต้นแม่พันธุ์ ด้วยวิธีอบไอน้ำ นำต้นพ่อแม่พันธุ์ที่จับคู่ผสมไว้ ให้อยู่ในกระโจมเดียวกัน ผสมพันธุ์แบบ Biparental crosses โดยให้ดอกต้นพ่ออยู่สูงกว่าต้นแม่ อัตราส่วนของดอกต้นพ่อ:ต้นแม่ เท่ากับ 3:1 ระหว่างการผสมพันธุ์ เลี้ยงต้นพ่อแม่พันธุ์ในน้ำยาเลี้ยงอ้อย ปล่อยให้มีการผสมพันธุ์ในกระโจมเป็นเวลา 2 สัปดาห์ โดยในช่วงเช้า ทำการเคาะต้นพันธุ์พ่อ เพื่อให้โปรยละอองเกสร ช่วยทำให้การผสมติดดีขึ้น หลังจากผสมพันธุ์เสร็จสิ้น กำจัดต้นพ่อ ส่วนต้นแม่ นำออกจากกระโจมไปพักไว้ และเลี้ยงต้นพันธุ์แม่ด้วยน้ำยาเลี้ยงอ้อยต่อไปอีก 1 เดือน เพื่อให้การพัฒนาเมล็ดสมบูรณ์ ตัดช่อดอกจากต้นแม่ นำเมล็ดลูกผสมที่ได้ไปผึ่งลดความชื้น และนำไปเพาะเมล็ด เมื่อต้นกล้าอ้อยอายุประมาณ 12-15 วัน ย้ายต้นกล้าลงถาด หรือถุงเพาะชำ

จากการผสมพันธุ์ในปี 2556 ตามขั้นตอนข้างต้น ได้กล้าอ้อยจำนวน 10,782 กล้า จาก 44 คู่ผสม นำไปปลูกเป็นแถว เพื่อคัดเลือกในระยะกล้า หรือการคัดเลือกขั้นที่ 1 โดยคัดเลือกแบบรายต้น พิจารณาจากลักษณะสำคัญ เช่น ผลผลิตต่อกอ ความสูง จำนวนลำต่อกอ เส้นผ่านศูนย์กลางลำ (ขนาดลำ) ค่าบริกซ์ การออกดอก ไม่แสดงอาการของโรคใบขาว และแส้ดำ ไม่มีไส้กลวง หรือหากมีต้องมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางน้อยกว่า 2 มิลลิเมตร จากนั้นจึงเก็บเกี่ยวผลผลิต และองค์ประกอบผลผลิตเฉพาะโคลนอ้อยที่คัดเลือกไว้ เมื่ออ้อยอายุ 11-12 เดือน

ปี 2558-2560 ปลูกโคลนอ้อยที่ได้จากการคัดเลือกขั้นที่ 1 จำนวน 373 โคลน ในอ้อยปลูก และตอ 1 โดยใช้พันธุ์ กวก. ขอนแก่น 3 พันธุ์ LK92-11 และพันธุ์ กวก. อู่ทอง 12 เป็นพันธุ์เปรียบเทียบ พิจารณาคัดเลือกขั้นที่ 2 คัดเลือกจากน้ำหนักผลผลิตต่อแถว และลักษณะอื่น ๆ เช่นเดียวกับการคัดเลือกขั้นที่ 1 จากนั้นเก็บเกี่ยวผลผลิต และองค์ประกอบผลผลิตเฉพาะโคลนอ้อยที่คัดเลือกไว้ เมื่ออ้อยอายุ 11-12 เดือน

จากนั้นโคลนอ้อยที่ผ่านการคัดเลือก จะถูกนำไปปลูกประเมินผลผลิตและความหวาน ในสภาพแปลงทดลองและไร่เกษตรกร ทั้งในอ้อยปลูก และอ้อยตอ 1 และตอ 2 โดยใช้อ้อยพันธุ์ กวก. ขอนแก่น 3 และพันธุ์ LK92-11 เป็นพันธุ์เปรียบเทียบ ในพื้นที่ปลูกอ้อยชนิดดินร่วนถึงดินเหนียว ดำเนินการระหว่างปี 2560-2567 ในขั้นการเปรียบเทียบเบื้องต้น การเปรียบเทียบมาตรฐาน และการเปรียบเทียบในไร่เกษตรกร โดยทั้ง 3 ขั้นตอน มีการวางแผนการทดลองแบบ RCB จำนวน 4 ซ้ำ ใส่ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน จนกระทั่งเก็บเกี่ยวผลผลิต และองค์ประกอบผลผลิต เมื่ออ้อยอายุ 11-12 เดือน

อ้อยโคลน NSUT13-313

จากการดำเนินการปรับปรุงพันธุ์ ทำให้ได้อ้อยโคลน NSUT13-313 ซึ่งเป็นลูกผสมระหว่างพันธุ์แม่ พันธุ์ Q85 และพันธุ์พ่อ พันธุ์ กวก. อู่ทอง 8 โดยมีลักษณะประจำพันธุ์ คือ ทรงกอตั้งตรง ปล้องทรงกระบอก เรียงตัวค่อนข้างตรง มีไขปานกลาง ปล้องสีเหลืองเหลือบเขียว และจะเป็นสีม่วงเมื่อโดนแสง มีร่องเหนือตา ไม่มีรอยแตก วงเจริญสีเขียว เรียบเสมอปล้อง จุดกำเนิดรากไม่เป็นระเบียบ มีวงไข ตานูนกลม ตำแหน่งยอดตาเท่ากับวงเจริญ ทรงใบยอดชัน ปลายใบโค้ง ขอบใบมีขนน้อย ลิ้นใบโป่งตรงกลาง ปลายเรียว หูใบขอบนอกสามเหลี่ยม ขอบในใบหอกสั้น คอใบสามเหลี่ยม ชายธง

ลักษณะเด่น

1. ให้ผลผลิตอ้อยเฉลี่ย 18 ตันต่อไร่ ซึ่งสูงกว่าพันธุ์ กวก. ขอนแก่น 3 ร้อยละ 14 และพันธุ์ LK92-11 ร้อยละ 26

2. ให้ผลผลิตน้ำตาลเฉลี่ย 2.51 ตันซีซีเอสต่อไร่ ซึ่งสูงกว่าพันธุ์ กวก. ขอนแก่น 3 ร้อยละ 13 และพันธุ์ LK92-11 ร้อยละ 27

3. ความหวานเฉลี่ย 14.1 ซีซีเอส ซึ่งไม่แตกต่างจากพันธุ์ กวก. ขอนแก่น 3 และพันธุ์ LK92-11

อ้อยโคลน NSUT13-313 เหมาะสำหรับพื้นที่ปลูกอ้อยที่เป็นดินร่วนถึงดินเหนียว โดยเฉพาะในพื้นที่ภาคกลางและภาคเหนือ ควรหลีกเลี่ยงการปลูกในพื้นที่ที่มีการระบาดของโรคแส้ดำรุนแรง เนื่องจากเป็นพันธุ์ที่อ่อนแอต่อโรคดังกล่าว

กรมวิชาการเกษตร ให้การรับรอง อ้อยโคลน NSUT13-313 เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม พ.ศ. 2568 ในชื่อ *“อ้อยพันธุ์ กวก. นครสวรรค์ 2”*

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ ศูนย์วิจัยพืชไร่นครสวรรค์
ถ.พหลโยธิน ต.สุขสำราญ อ.ตากฟ้า จ.นครสวรรค์ 60190
เบอร์โทรศัพท์ 0 5624 1019

.....

ข้อมูล/ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยพืชไร่นครสวรรค์

ฉีกซอง

อังคณา สุวรรณกูฏ

มันสำปะหลัง ไปจีนที่ไม่เหมือนเดิม

ในวงการค้าสินค้าเกษตรระหว่างประเทศ หากเปิดโต๊ะเจรจาขึ้นมา ประเด็น **“ข้าว-มัน-ไก่”** เป็นประเด็นหลักที่ต้องหยิบยกมาเจรจากัน บางครั้งอาจจะแถม **“ยาง”** หรือ **“ปาล์ม”** เข้ามาด้วย ขึ้นกับว่าคู่เจรจาเป็นผู้ใด ดังนั้น **“ข้าว-มัน-ไก่”** จึงเป็นอาหารที่แวดวงของนักเจรจาการค้าระหว่างประเทศของไทยแค่ได้ยินชื่อก็อาจสะดุ้งในใจ อย่างไรก็ตาม ต้องยอมรับกันว่า ความสำคัญของสินค้าเกษตรทั้ง 3 ชนิดดังกล่าวไม่ธรรมดา เนื่องจากเป็นสินค้าที่เกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลายภาคส่วน และครอบคลุมเป็นวงกว้าง ผลจากการเจรจาจึงกระทบเป็นวงกว้างตามไปด้วย

“ฉีกซอง” ในเดือนแห่งความรัก ขอนำสถานะการค้าของมันสำปะหลังกับคู่ค้าคนสำคัญ คือ **“สาธารณรัฐประชาชนจีน”** เงื่อนไข และข้อกำหนดมีการเปลี่ยนแปลงไปเช่นไร มาขยายให้ท่านผู้อ่านทุกท่านได้รับทราบแง่มุมการจัดการการนำเข้าสินค้าเกษตรของจีน เช่น มันสำปะหลัง เพื่อจะได้ทบทวนสถานะของเราซึ่งเป็นผู้ส่งออกวัตถุดิบต้องเปลี่ยนแปลงอย่างไร โปรดติดตาม

ภาพรวมการผลิต และการส่งออกมันสำปะหลัง

จากข้อมูลของกระทรวงพาณิชย์ โดยกรมการค้าต่างประเทศ เปิดเผยสถานการณ์การส่งออกสินค้ามันสำปะหลังในรอบ 11 เดือนของปี 2568 (มกราคม-พฤศจิกายน) พบว่ามีปริมาณการส่งออกรวม 7.83 ล้านตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 28.36 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนที่มีการส่งออก 6.10 ล้านตัน และสูงกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ที่ 7.5 ล้านตัน ตัวเลขดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงทิศทางการส่งออกมันสำปะหลังของไทยที่ขยายตัวอย่างชัดเจน สอดคล้องกับความต้องการมันสำปะหลังของไทยในตลาดต่างประเทศที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

สำหรับโครงสร้างตลาดส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังของไทยในปัจจุบันตามข้อมูลของศูนย์วิจัยกรุงศรี พบว่า พึ่งพาตลาดภูมิภาคเอเชียเกือบทั้งหมด โดยเฉพาะจีนซึ่งเป็นตลาดส่งออกอันดับ 1 สัดส่วนร้อยละ 64 ของปริมาณส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังทั้งหมดของไทย รองลงมาคือญี่ปุ่น (ร้อยละ 6) อินโดนีเซีย (ร้อยละ 6) ไต้หวัน (ร้อยละ 4) และมาเลเซีย (ร้อยละ 4) ดังนั้น เมื่อพิจารณาความต้องการนำเข้ามันสำปะหลังของโลกส่วนใหญ่มาจากประเทศในทวีปเอเชีย โดยเฉพาะจีนที่นำเข้าสูงถึงร้อยละ 40.8 ของปริมาณการนำเข้าผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังทั่วโลก

ในมุมของโครงสร้างห่วงโซ่อุตสาหกรรมมันสำปะหลังของไทย พบว่า ในปี 2567 อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังส่วนใหญ่ใช้วัตถุดิบที่มาจากผลผลิตในประเทศ สัดส่วนร้อยละ 68.8 และมีการนำเข้าร้อยละ 21.5 ของปริมาณวัตถุดิบที่ใช้ทั้งหมด โดยการนำเข้ามาจากประเทศเพื่อนบ้าน (CLMV) ในสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 99.4 ของปริมาณการนำเข้าผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังทั้งหมด ส่วนใหญ่เป็นการนำเข้ามันเส้น 3.1 ล้านตัน และหัวมันสด 1.4 ล้านตัน ที่เหลืออีกร้อยละ 9.7 เป็นสต็อกของปีก่อน ทั้งนี้ ร้อยละ 68.1 ของปริมาณผลผลิตมันสำปะหลังจะถูกใช้ในการผลิตเพื่อส่งออก ส่วนที่เหลือจะถูกนำไปใช้ผลิตเพื่อบริโภค และใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมต่อเนื่องภายในประเทศ โดยในปี 2567 ไทยยังคงเป็นผู้ส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังรายใหญ่ที่สุดของโลก มีส่วนแบ่งในตลาดส่งออกอันดับ 1 สัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ 25 ของปริมาณการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังทั้งหมดของโลก โดยผลิตภัณฑ์มันเส้นมีสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ 19 แป้งมันสำปะหลังดิบร้อยละ 62 และแป้งมันสำปะหลังดัดแปรร้อยละ 31

จากข้อมูลของศูนย์วิจัยกรุงศรีเช่นกัน พบว่า โรงงานแปรรูปมันสำปะหลัง (อุตสาหกรรมขั้นกลาง) ในไทยมีจำนวนทั้งสิ้น 1,157 โรงงาน ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ใกล้แหล่งเพาะปลูกเพื่อความสะดวก และประหยัดต้นทุนการขนส่ง โดยจังหวัดนครราชสีมามีจำนวนโรงงานแปรรูปมากที่สุด 152 โรงงาน รองลงมาเป็นกำแพงเพชร (145 โรงงาน) อุบลราชธานี (63 โรงงาน) กาญจนบุรี (61 โรงงาน) และนครสวรรค์ (59 โรงงาน) ตามลำดับ ในขณะที่ผู้ประกอบการบางกลุ่มเลือกที่ตั้งโรงงานในจังหวัดใกล้เคียงแหล่งวัตถุดิบจากประเทศเพื่อนบ้านโดยเฉพาะกัมพูชา ลาว และเมียนมา ซึ่งผู้ประกอบการไทยบางส่วนได้เข้าไปลงทุนตั้งโรงงานแปรรูปขั้นต้นในประเทศเหล่านี้เพื่อสร้างความมั่นคงด้านวัตถุดิบ รวมถึงการตั้งโรงงานในจังหวัดใกล้ท่าเรือขนส่งเพื่อการส่งออก มีจังหวัดชลบุรี (20 โรงงาน) ระยอง (12 โรงงาน) และฉะเชิงเทรา (10 โรงงาน) เป็นต้น

ในขณะที่ข้อมูลของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรได้พยากรณ์ผลผลิตสำหรับปี 2569 โดยเป็นการพยากรณ์เมื่อเดือนตุลาคม 2568 ที่ผ่านมา สถานการณ์การผลิตในภาพรวมมีเนื้อที่เก็บเกี่ยวรวม 8.12 ล้านไร่ ลดลงจากปีก่อนราวร้อยละ 6 ผลผลิตรวมประมาณ 25.56 ล้านตัน ลดลงจากปีก่อนราวร้อยละ 5.2 โดยที่ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่อยู่ที่ 3.15 ตัน ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีก่อนประมาณร้อยละ 0.77 สำหรับเนื้อที่เก็บเกี่ยวที่ลดลงคาดว่าเกิดจากราคาที่เกษตรกรขายได้มีแนวโน้มลดลง ไม่จูงใจให้เกษตรกรขยายพื้นที่เพาะปลูก ประกอบกับขาดแคลนท่อนพันธุ์ต้านทาน และพันธุ์ทนทานโรคใบด่างมันสำปะหลัง เกษตรกรจึงปรับเปลี่ยนไปปลูกอ้อยโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ยางพารา ข้าว ต้นยูคาลิปตัส สับปะรด ปัตตาเวีย และพื้นที่นิคมอุตสาหกรรม บางรายปล่อยเป็นพื้นที่ว่าง กรณีผลผลิตต่อไร่ที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้น เนื่องจากมันสำปะหลังที่เกษตรกรเพาะปลูกไม่ประสบปัญหาฝนทิ้งช่วงในต้นฤดูกาล มีน้ำเพียงพอต่อการเจริญเติบโต และในช่วงมันสำปะหลังลงหัวและสะสมอาหารคาดว่าจะไม่กระทบแล้ง จึงส่งผลให้ผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม เนื่องจากเนื้อที่ให้ผลผลิตลดลง ดังนั้น ในภาพรวมจึงส่งผลให้ผลผลิตมันสำปะหลังในปี 2569 ลดลง

เงื่อนไขการค้า
เงื่อนไขมาตรการสุขอนามัยพืช

ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังที่ส่งออกกำกับดูแลโดยหน่วยงานหลัก ๆ 2 หน่วยงาน คือ กระทรวงพาณิชย์ โดย กรมการค้าต่างประเทศ และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมวิชาการเกษตร ในบทบาทของกรมการค้าต่างประเทศดำเนินการภายใต้ระเบียบกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการอนุญาตให้ส่งผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังออกไปนอกราชอาณาจักร โดยกำหนดให้ผู้ส่งออกจะต้องขอรับใบอนุญาตส่งผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังออกนอกราชอาณาจักรจากกรมการค้าต่างประเทศ ในขณะที่กรมวิชาการเกษตร ใช้อำนาจตามประกาศกรมวิชาการเกษตรว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขอและการออกใบรับรองสุขอนามัยพืช และใบรับรองสุขอนามัยพืชสำหรับการส่งต่อ ซึ่งขึ้นกับความประสงค์ของผู้ประกอบการส่งออกที่จะมายื่นขอ ณ ด่านตรวจพืชที่จะส่งออก หรือกลุ่มบริการส่งออกสินค้าเกษตร สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร

หลังจากที่จีนได้มีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการบริหารงานภายใน โดยให้ยุบหน่วยงานด้านกักกัน (General Administration of Quality Supervision, Inspection and Quarantine of the People's Republic of China-AQSIQ) และนำภารกิจด้านการตรวจสอบกักกันสัตว์ พืช และอาหารนำเข้าส่งออก เป็นต้น ไปรวมกับหน่วยงานด้านศุลกากรในปี 2561 เพื่อให้เป็นหน่วยงานเดียว (Single agency) ในชื่อ "สำนักงานศุลกากรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน" (General Administration of Customs of the People's Republic of China) กลายเป็นหน่วยงานระดับกระทรวงที่กำกับดูแลการนำเข้า-ส่งออกของจีน มีบทบาทสำคัญในการควบคุมคุณภาพสินค้า สุขอนามัยพืชและสัตว์ และตรวจสอบมาตรฐานความปลอดภัยอาหาร ผ่านระบบการขึ้นทะเบียนและการตรวจสอบรับรองที่เข้มงวด จึงได้มีการออกกฎระเบียบใหม่เพื่อควบคุม และตรวจสอบการนำเข้าส่งออกสินค้าที่เกี่ยวข้องมาเป็นลำดับ

กรณีของผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง ล่าสุด GACC ได้ออกระเบียบเลขที่ 219 ปี 2025 เรื่อง ข้อกำหนดเกี่ยวกับการบริหารจัดการการยื่นคำร้องของผู้ประกอบการในต่างประเทศสำหรับผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรนำเข้า โดยผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังแห้ง และกากของมันสำปะหลังอยู่ในหมวดของสินค้าที่ต้องแจ้งขึ้นทะเบียนกับจีน โดยส่งผ่านหน่วยงานผู้กำกับดูแลของประเทศผู้ส่งออก ในส่วนของไทยหากเป็นประเด็นเรื่องสุขอนามัย และสุขอนามัยพืช มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 2 หน่วยงาน คือ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ในบทบาทของจุดประสานงาน และกรมวิชาการเกษตร ในบทบาทของหน่วยงานผู้รับผิดชอบตามกฎหมาย ระเบียบดังกล่าวมีผลบังคับใช้แล้วตั้งแต่วันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2568

ระเบียบการค้าใหม่

GACC โดยกรมการกักกันพืชและสัตว์ ได้พัฒนาระบบการขึ้นทะเบียนตรวจสอบกักกันสำหรับผู้ประกอบการผลิตในต่างประเทศ เพื่อการนำเข้าพืชและสัตว์ และผลิตภัณฑ์จากพืชและสัตว์ขึ้นมาใหม่ในช่วงปลายปี 2567 เพื่อรองรับงานด้านการขึ้นทะเบียนดังกล่าว ก่อนที่จะปรับปรุงระเบียบต่าง ๆ มารองรับการปฏิบัติงาน โดยระเบียบเลขที่ 219 ปี 2025 ที่กำหนดให้สินค้ากลุ่มมันสำปะหลังต้องขึ้นทะเบียนผ่านระบบดังกล่าว ซึ่งข้อปฏิบัติที่เกี่ยวข้องของกฎหมายว่าด้วยการกักกันโรคพืชและสัตว์เพื่อการนำเข้าและส่งออกแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน กำหนดว่า สินค้ามันสำปะหลังจะขึ้นทะเบียนเฉพาะผู้ผลิต (Production) ผู้แปรรูป (Processing) และโกดังเก็บรักษา (Storage) เท่านั้น

สำหรับนิยามของผู้ผลิตในข้อกำหนดดังกล่าวเป็นนิยามโดยกว้างครอบคลุมสินค้าทุกประเภท จึงหมายรวมถึง สวนผลไม้ สถานเพาะชำ ฟาร์ม ศูนย์ผลิตวัสดุพันธุกรรม และโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์จากสัตว์ ในขณะที่ผู้แปรรูปหมายรวมถึง โรงงานบรรจุผลไม้ และสถานประกอบการบรรจุเพื่อการขนส่ง และโกดังเก็บรักษา หมายรวมถึง คลังสินค้า และพื้นที่กักกันโรค ส่วนผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังที่อยู่ในข่ายที่ต้องดำเนินการตามข้อกำหนดดังกล่าว ต้องเป็นผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังที่ส่งออกไปจีนเพื่อเป็นวัตถุดิบในการผลิตเอทานอล อุตสาหกรรมพลาสติก และอุตสาหกรรมอาหารสัตว์เท่านั้น ถ้าในภาษาผู้ส่งออกคือเป็นผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังเกรดอุตสาหกรรม ไม่ใช่เกรดอาหาร ชนิดของผลิตภัณฑ์ ประกอบด้วย มันเส้น มันอัดเม็ด และกากมัน โดยใช้รูปแบบและข้อมูลประกอบการขึ้นทะเบียนตามที่ GACC กำหนด

ดังนั้น เมื่อพิจารณาข้อกำหนดดังกล่าวจะเห็นว่า ผู้ผลิต (Production) ผู้แปรรูป (Processing) และผู้เก็บรักษา (Storage) กากมัน (อยู่ในความหมายของ Plant-derived feed ตามข้อกำหนด) มันเส้น มันอัดเม็ด (อยู่ในความหมายของ Grain (including miscellaneous grains and beans and oil crops) ตามข้อกำหนด) ที่ส่งออกไปจีน เพื่อใช้ในอุตสาหกรรมผลิตเอทานอล พลาสติก และอาหารสัตว์ ต้องขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตร เพื่อแจ้งไปยัง GACC ให้ขึ้นทะเบียนต่อไป จึงจะสามารถส่งออกได้ตามข้อกำหนดดังกล่าว

สำหรับรูปแบบการขึ้นทะเบียน เป็นการส่งข้อมูลตามที่ GACC กำหนด โดยกรอกข้อมูลลงในตาราง excel ชุดข้อมูลดังกล่าว ระบุชื่อประเทศ จังหวัด ชนิดของผลิตภัณฑ์ กลุ่มของผลิตภัณฑ์ ประเภทของผู้ประกอบการ หน่วยงานที่กำกับดูแล ชื่อผู้ประกอบการ ที่อยู่สถานประกอบการ กำลัง/พื้นที่ผลิต เป็นต้น ในส่วนนี้จะมีรายละเอียดคำแนะนำในการดำเนินการ นอกจากนี้ จะต้องแนบกระบวนการผลิตเป็นภาษาอังกฤษพร้อมภาพประกอบ แบบฟอร์มคำขอ (พ.ก. 26) และเอกสารอื่น ๆ โดยผู้ประกอบการที่อยู่ในข่ายที่ต้องดำเนินการสามารถติดต่อข้อมูลเพิ่มเติมที่กลุ่มบริการส่งออกสินค้าเกษตร สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร กรมวิชาการเกษตร โทร 0 2940 6468 ในวันเวลาราชการ หรือ Email: epqsg.cn@gmail.com อีกช่องทางหนึ่งคือ ผ่านทางกลุ่มไลน์ open chat การขึ้นทะเบียนมันสำปะหลังไปจีน โดยจะมีเจ้าหน้าที่ตอบข้อซักถาม และแนะนำวิธีการดำเนินการเพื่อให้สามารถยื่นคำขอได้อย่างราบรื่น

หากพิจารณาให้ดีจะเห็นได้ว่า จีนได้ให้ความสำคัญต่อมาตรฐานสุขอนามัย และสุขอนามัยพืชเป็นอย่างยิ่ง ถึงแม้สินค้าที่นำเข้านั้น จะนำเข้ามาเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรม แต่ยังคงให้ความสำคัญต่อการกำกับดูแลไม่แตกต่างจากการนำเข้ามาเพื่อเป็นอาหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งระบบการตรวจสอบย้อนกลับ หากตรวจพบประเด็นที่ไม่สอดคล้องกับเงื่อนไขการนำเข้าที่กำหนดจะต้องสามารถทวนสอบได้ตลอดห่วงโซ่การผลิต ดังนั้น ในฐานะผู้ส่งออกจำต้องปรับตัวให้ทันต่อความต้องการของลูกค้า หรือถึงเวลาแล้วที่วงการมันสำปะหลังของไทยต้องปรับตัวไปสู่อุตสาหกรรมที่สูงกว่าการส่งออกเป็นวัตถุดิบ ผู้เกี่ยวข้องทั้งหลายอาจจำเป็นต้องจับมือ และหันหน้าเข้าหากันอย่างจริงจัง

การจัดการโรคใบด่างมันสำปะหลังยังอยู่ระหว่างดำเนินการ สถานการณ์การค้ามันสำปะหลัง วิเคราะห์ว่า ยังมีอนาคต จะเป็นจริงหรือไม่ ชาวไร่มันสำปะหลังจะยังคงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังไม่เปลี่ยนไปทำอย่างอื่นได้หรือไม่ เป็นประเด็นคำถามที่มีอาจตอบ

ขอพลังจงอยู่กับทุกท่าน

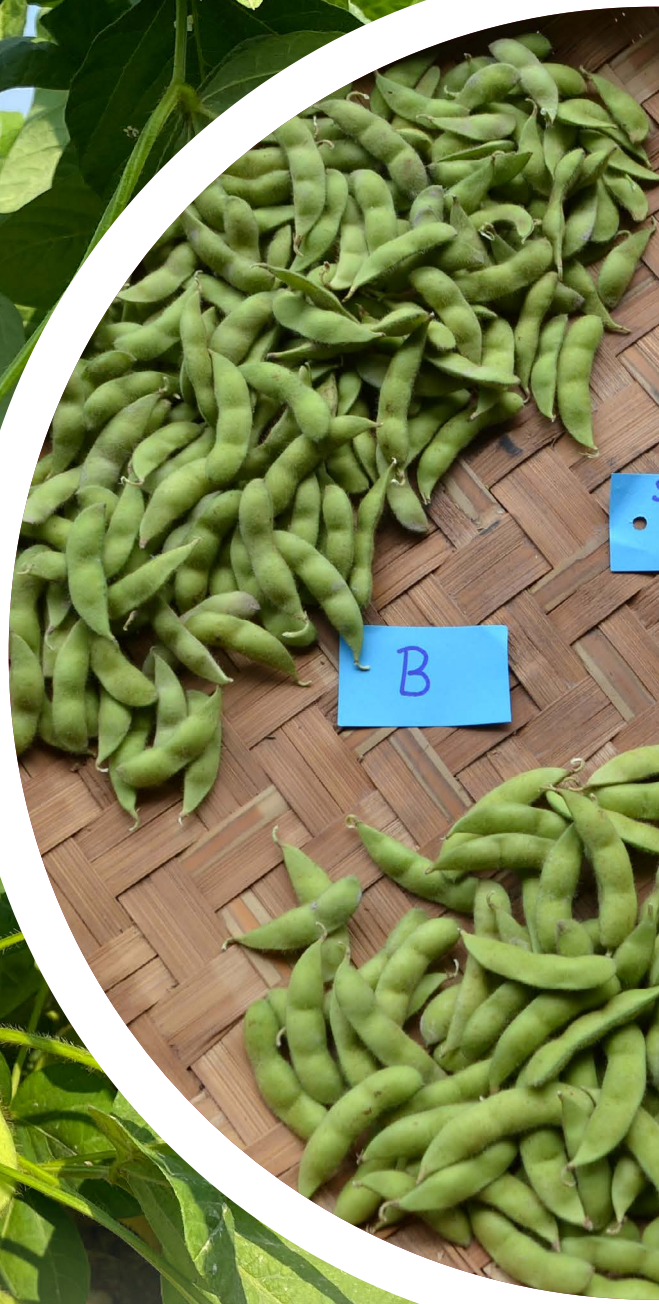
ขอบคุณ : https://www.krungsri.com/th/research/industry/industry-outlook/agriculture/cassava/io/cassava-2025-2027
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
สถาบันวิจัยพืชไร่และพืชทดแทนพลังงาน
สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร/ข้อมูล-ภาพ

พบกันใหม่ฉบับหน้า
สวัสดี...อังคณา

กองบรรณาธิการจดหมายข่าวผลิใบฯ
กรมวิชาการเกษตร จตุจักร กรุงเทพฯ 10900
E-mail ang.moac@gmail.com

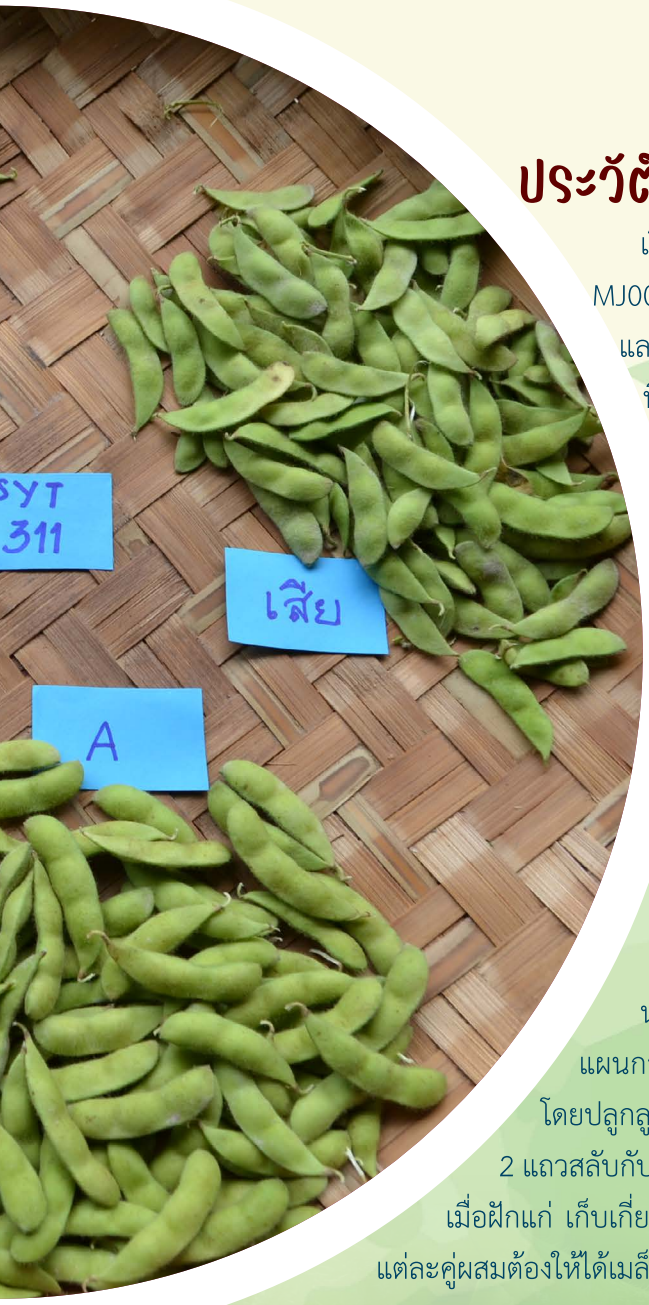
รายงาน
รัชนี โสภา

ถั่วเหลืองฝักสดพันธุ์ กวก. เชียงใหม่ 8

ประเทศไทยมีการผลิตถั่วเหลืองฝักสดสำหรับการบริโภคภายในประเทศ และการส่งออกในรูปแบบถั่วเหลืองฝักสดแช่แข็งไปยังประเทศญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา และสิงคโปร์ แต่การผลิตยังคงประสบปัญหาการขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ ประกอบกับความต้องการบริโภคมีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ผลผลิตไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ ศูนย์วิจัยพืชไร่เชียงใหม่ สถาบันวิจัยพืชไร่และพืชทดแทนพลังงาน จึงดำเนินการปรับปรุงพันธุ์ถั่วเหลืองฝักสดที่ให้ผลผลิตฝักสดสูง และมีคุณภาพตรงตามความต้องการของตลาด เพื่อส่งเสริมให้มีการใช้ในการผลิตสำหรับบริโภคภายในประเทศ และการส่งออก

ผลิใบ 12 | ฉบับที่ 5 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2569

ประวัติ

เริ่มดำเนินการปรับปรุงพันธุ์ เมื่อปี 2552 โดยสร้างลูกผสมจากสายพันธุ์ MJ0005-12-45 สายพันธุ์ MJ0101-4-6 และพันธุ์ Kaori เป็นสายพันธุ์แม่ และสายพันธุ์ MJ0005-12-45 พันธุ์ Kaori พันธุ์ AGS292 เป็นสายพันธุ์พ่อ ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่เชียงใหม่ โดยทำการปลูกถั่วเหลืองฝักสดสายพันธุ์พ่อและแม่ในกระถางดินเผาพันธุ์ละ 5 กระถาง ปลูก 3 ครั้ง แต่ละครั้งห่างกัน 7 วัน เพื่อให้มีดอกตัวผู้และตัวเมียสำหรับผสมอย่างต่อเนื่องและเพียงพอ เมื่อถั่วเหลืองมีใบจริง 2 ใบ ทำการถอนแยกต้นแม่พันธุ์ให้เหลือ 2 ต้นต่อกระถาง และถอนแยกต้นพ่อพันธุ์ให้เหลือ 3 ต้นต่อกระถาง รดน้ำให้ดินมีความชื้น โดยเฉพาะในระยะเริ่มออกดอกถึงติดเมล็ด เมื่อถั่วเหลืองฝักสดเริ่มออกดอกจึงผสมข้ามและติดตามการเจริญเติบโตจนถึงระยะติดฝักและเก็บเกี่ยว เมื่อฝักถั่วเหลืองฝักสดเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลประมาณร้อยละ 95 ของต้น ทำการเก็บเกี่ยวเมล็ดถั่วเหลืองจากต้นแม่พันธุ์ที่ผสมติดแยกกันในแต่ละคู่ผสม

นำถั่วเหลืองฝักสด 9 คู่ผสมที่ได้จากการผสมข้ามข้างต้น มาปลูกตามแผนการคัดเลือกแบบเก็บ 1 ฝักจาก 1 ต้น สร้างประชากรสำหรับคัดเลือก โดยปลูกลูกผสมชั่วที่ 1 ในแปลงปลูก พร้อมพันธุ์พ่อและพันธุ์แม่ โดยปลูกลูกผสม 2 แถวสลับกับพันธุ์พ่อและพันธุ์แม่ต่อเนื่องทั้งแปลง ตรวจสอบความถูกต้องของคู่ผสมเมื่อฝักแก่ เก็บเกี่ยวแยกในแต่ละคู่ผสม และทำการกะเทาะเมล็ด ได้เป็นเมล็ดชั่วที่ 2 โดยแต่ละคู่ผสมต้องให้ได้เมล็ดอย่างน้อย 250 เมล็ด สำหรับใช้คัดเลือกต่อไป

จากนั้นนำเมล็ดชั่วที่ 2 มาปลูกในแปลงปลูก เก็บเกี่ยวแบบ 1 ฝักจาก 1 ต้น จำนวน 2 ซ้ำ กะเทาะเมล็ดออกจากฝักรวมกันในแต่ละคู่ผสม กะเทาะแยกซ้ำ ได้เป็นเมล็ดชั่วที่ 3 และทำซ้ำจนกระทั่งได้เมล็ดชั่วที่ 5

เมื่อได้เมล็ดชั่วที่ 5 จึงนำไปปลูกในแปลงปลูก เก็บเกี่ยวแบบแยกต้น โดยคัดต้นที่มีลักษณะทางการเกษตรที่ดี ฝักดก และมีอายุเก็บเกี่ยวฝักสดปานกลาง (60-67 วัน) กะเทาะเมล็ดออกจากฝักรวมกันในแต่ละต้น ได้เป็นเมล็ดชั่วที่ 6 จากนั้นนำเมล็ดชั่วที่ 6 จากต้นที่คัดเลือกมาปลูกแบบต้นต่อแถว แถวยาว 3 เมตร ในแปลงปลูก ทำการคัดเลือกชั่วที่ 7 จากแถวที่มีลักษณะทางพฤกษศาสตร์ และลักษณะทางการเกษตรที่ดี โดยพิจารณาจากลักษณะการเจริญเติบโตแบบไม่ทอดยอด มีจำนวนฝักที่มี 2-3 เมล็ดต่อฝักมาก ขนาดฝักใหญ่ สีฝักสดมีสีเขียวและเขียวเข้ม เก็บเกี่ยวแบบคัดแถว กะเทาะเมล็ดออกจากฝักรวมกันในแต่ละแถว ได้เป็นสายพันธุ์

นำสายพันธุ์ที่คัดเลือกได้มาทำการปลูกขยายเมล็ดในแปลงปลูก ทำการเก็บเกี่ยว และเตรียมเมล็ดสำหรับการประเมินผลผลิต ซึ่งมี 3 ขั้นตอน ได้แก่ การเปรียบเทียบเบื้องต้น การเปรียบเทียบมาตรฐาน และการเปรียบเทียบในไร่เกษตรกร โดยมีพันธุ์ กวก. เชียงใหม่ 84-2 และพันธุ์ 75-3 เป็นพันธุ์เปรียบเทียบ เนื่องจากพันธุ์ กวก. เชียงใหม่ 84-2 เป็นพันธุ์ถั่วเหลืองฝักสดที่ให้ผลผลิตสูง ได้มาตรฐานสำหรับการส่งออก และพันธุ์ 75-3 เป็นพันธุ์ที่ได้รับการพัฒนาให้สามารถปรับตัวกับสภาพแวดล้อมการปลูกของไทย

จากการประเมินผลผลิตพบว่า สายพันธุ์ CM0913-3 ซึ่งได้จากการคัดเลือกลูกผสมระหว่างสายพันธุ์ MJ0101-4-6 (แม่) ที่ให้ผลผลิตฝักสดสูง และพันธุ์ Kaori (พ่อ) ซึ่งเป็นพันธุ์ที่ปลูกส่งออกไปยังประเทศญี่ปุ่น ฝักสีเขียวเข้ม และมีความหอม โดยสายพันธุ์ CM0913-3 ให้ผลผลิตฝักสดรวมในทั้งสามฤดู 1,865 กิโลกรัมต่อไร่ สูงกว่าพันธุ์ กวก. เชียงใหม่ 84-2 และพันธุ์ 75-3 ที่ให้ผลผลิตฝักสดรวมเฉลี่ย 1,772 และ 1,784 กิโลกรัมต่อไร่ ตามลำดับ หรือคิดเป็นร้อยละ 5 ให้ผลผลิตฝักสดมาตรฐานเฉลี่ย 743 กิโลกรัมต่อไร่ สูงกว่าพันธุ์ กวก. เชียงใหม่ 84-2 และพันธุ์ 75-3 ที่ให้ผลผลิตฝักสดมาตรฐานเฉลี่ย 635 และ 564 กิโลกรัมต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 17 และ 32 ตามลำดับ

สายพันธุ์ CM0913-3

ถั่วเหลืองฝักสดสายพันธุ์ CM0913-3 มีลักษณะการเจริญเติบโตแบบไม่ทอดยอด สีของใบมีสีเขียว และสีโคนต้นอ่อนมีสีเขียว กลีบดอกมีสีขาว ขนบนฝักมีสีน้ำตาลอ่อน ฝักแก่มีสีน้ำตาลเข้ม เปลือกเมล็ดมีสีเหลือง ขั้วเมล็ดสีเหลือง รูปร่างเมล็ดกลม เปลือกเมล็ดมีลักษณะกึ่งมันกึ่งด้าน อายุออกดอกเฉลี่ย 24 วันหลังงอก อายุเก็บเกี่ยวฝักสดเฉลี่ย 61 วันหลังงอก ให้ผลผลิตฝักสดรวมเฉลี่ย 1,865 กิโลกรัมต่อไร่ โดยมีผลผลิตฝักสดมาตรฐานเฉลี่ย 743 กิโลกรัมต่อไร่ ขนาดเฉลี่ยของฝักกว้าง 1.44 เซนติเมตร ยาว 5.58 เซนติเมตร จำนวนฝักเฉลี่ย 267 ฝักต่อกิโลกรัม และเปลือกฝักไม่ปริแยกออกจากกันหลังการแช่แข็ง ได้มาตรฐานการส่งออกตามระบบจัดการคุณภาพเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP) ปี พ.ศ. 2545 สีฝักสดมีสีเขียว มีความหอม เมล็ดสดต้มสุกมีรสชาติหวานปานกลาง เนื้อแน่นกรอบ มีโปรตีนในเมล็ดสด และเมล็ดแห้งร้อยละ 12.6 และ 38.6 โดยน้ำหนักแห้ง ตามลำดับ

พื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูก คือ แหล่งปลูกถั่วเหลืองฝักสดในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย และพื้นที่ที่มีสภาพดิน และแหล่งน้ำอุดมสมบูรณ์ ควรมีการให้น้ำอย่างเพียงพอ และสม่ำเสมอ ประมาณ 7-10 วันต่อครั้ง ระมัดระวังการขาดน้ำในระยะออกดอก ติดฝัก และสร้างเมล็ด ซึ่งจะทำให้ฝักสดไม่ได้คุณภาพ

กรมวิชาการเกษตร ให้การรับรองถั่วเหลืองฝักสดสายพันธุ์ CM0913-3 เป็นพันธุ์แนะนำ โดยใช้ชื่อว่า **ถั่วเหลืองฝักสดพันธุ์ กวก. เชียงใหม่ 8** เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม พ.ศ. 2568 ผู้ที่สนใจสามารถติดต่อขอซื้อเมล็ดพันธุ์จำหน่าย หรือสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาเมล็ดพันธุ์พืชเชียงใหม่ กรมวิชาการเกษตร เลขที่ 80 หมู่ 12 ตำบลหนองหาร อำเภอสันทราย เชียงใหม่ 50290 โทรศัพท์ : 0 5349 8578

ข้อมูล/ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยพืชไร่เชียงใหม่

ท่ามกลางสภาพภูมิอากาศที่ทวีความรุนแรงขึ้นจนทำให้องค์การสหประชาชาติได้ออกมาประกาศว่า โลกได้ก้าวจากยุคโลกร้อน เข้าสู่ "ยุคโลกเดือด" ทำให้ในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมาเราน่าจะได้ยินคำว่า "**คาร์บอนเครดิต**" ถูกพูดถึงอย่างกว้างขวางมากขึ้น ในมุมของกลไกสำคัญที่จะนำไปสู่การลดโลกร้อนได้อย่างยั่งยืน

รับเทรนด์ "ลดโลกร้อน" กรมวิชาการเกษตร นำร่อง หน่วยรับรองคาร์บอนเครดิตภาคเกษตร

กรมวิชาการเกษตร หน่วยงานผู้มาก่อนกาลเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสถานการณ์ดังกล่าวไว้ตั้งแต่ปี 2567 โดยได้จัดตั้ง "กองวิจัยพัฒนาพืชเศรษฐกิจใหม่และการจัดการก๊าซเรือนกระจกสำหรับภาคเกษตร" มีภารกิจสำคัญในการตรวจรับรองคาร์บอนเครดิตภาคการเกษตรให้กับองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (อบก.) ภายใต้มาตรฐานสมัครใจ (T-VER) **ซึ่งผลการดำเนินงานล่าสุด เมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2569 กรมวิชาการเกษตรได้รับมอบใบรับรองระบบงานตามมาตรฐานสากล ISO 14065: 2020 และ ISO/IEC 17029: 2019 จากสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) รวมถึงหนังสือรับรองการขึ้นทะเบียนผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจภาคเกษตร จาก อบก. เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ถือเป็นหน่วยงานภาครัฐแห่งแรกของไทยที่ได้รับการขึ้นทะเบียน**

คาร์บอนเครดิตไม่เพียงแค่สร้างอากาศให้ดีขึ้นเท่านั้นแต่ยังช่วยสร้างรายเพิ่มให้เกษตรกรได้จริง ซึ่งพืชทุกชนิดสามารถเข้าสู่ระบบคาร์บอนเครดิตได้ เกษตรกร หรือผู้ที่มีความสนใจที่จะสร้างรายได้เพิ่มเติมจากคาร์บอนเครดิต กรมวิชาการเกษตรพร้อมที่จะทำหน้าที่ให้บริการตรวจสอบความใช้ได้และทวนสอบโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทยในภาคเกษตรให้ตั้งแต่ขั้นตอนการยื่นเอกสารขอรับบริการ ไปจนถึงการออกรายงานการตรวจสอบความใช้ได้และทวนสอบ เพื่อให้คาร์บอนเครดิตทุกหน่วยที่เกิดขึ้นเป็นเครดิตที่ทุกองค์กรให้ความเชื่อถือ และใช้งานได้จริง เพราะหน่วยงานที่รู้ลึกรู้จริงเรื่องเกษตรกรรมทำหน้าที่ตรวจสอบความใช้ได้และทวนสอบโครงการอย่างมีคุณภาพให้อย่างรอบคอบ

ถึงวันนี้ เรื่องของก๊าซเรือนกระจกไม่ใช่เรื่องเล็ก ๆ แต่ถือเป็นภัยคุกคามระดับโลกที่ส่งผลกระทบต่อทุกภาคส่วน และต่อทุกคน **การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจึงไม่ใช่ภาระหน้าที่ของใครคนใดคนหนึ่งแต่เป็นหน้าที่ของพวกเราทุกคน ไม่จำเป็นต้องเริ่มจากการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ เพียงอย่างเดียวแค่เริ่มจากปรับพฤติกรรมในชีวิตประจำวันง่าย ๆ เช่น ใช้ไฟฟ้าอย่างประหยัด ลดปริมาณขยะ ใช้ระบบขนส่งสาธารณะ ใช้ระบบดิจิทัลแทนกระดาษ** ฯลฯ เพียงเท่านี้ก็ถือว่าเราเป็นพลังส่วนหนึ่งที่ร่วมดูแลโลกใบนี้ไปด้วยกันแล้ว

พบกันใหม่ฉบับหน้า
บรรณาธิการ

ผลิใบ ก้าวใหม่การวิจัยและพัฒนาการเกษตร

วัตถุประสงค์

- เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัย และผลการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดกรมวิชาการเกษตร
- เพื่อเป็นสื่อกลางสำหรับนักวิจัยกับผู้บริหาร นักวิจัยกับนักวิจัย และนักวิจัยกับผู้สนใจการแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นและประสบการณ์ซึ่งกันและกัน
- เพื่อเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น อันจะเป็นตัวอย่างหรือเป็นพื้นฐานการวิจัยขั้นสูงต่อไป

ที่ปรึกษา : รพีภัทร์ จันทรศรีวงศ์ วิลาวัณย์ ใคร่ครวญ บริยานุช ทิพยะวัฒน์ ศศิญา ปานตั้น สิทธิศักดิ์ แสไพศาล

บรรณาธิการ : พนารัตน์ เสรีกวีกุล

กองบรรณาธิการ : อังคณา สุวรรณกูฏ จินตน์กานต์ งามสุทธา มธุรส ดุลยศิษฏ์ จันระวี จิตรสมาน

ช่างภาพ : กัญญาณัฐ ไผ่แดง

ช่างศิลป์ : มณฑา แถมเงิน กฤษฎา ดาวเรือง จตุรภัทร คงสถาน วรรมณี ป้องภา

จัดส่ง : วิไลวรรณ ศรีพันธ์ ประภัสสร จันตุ

สำนักงาน : กรมวิชาการเกษตร ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพ 10900

โทรศัพท์ : 0 2561 2825 โทรสาร : 0 2579 4406 E-mail : prdoa55@gmail.com

พิมพ์ที่ : ทริปเปิ้ล ครีเอทีฟ โทรศัพท์ : 0 2047 6778